

Het leven is verrukkulluk

Zwg door Anouk

Zeker Weten Goed

19 September 2014

✓ Zeker Weten Goed

Auteur	Remco Campert
Genre	Psychologische roman
Eerste uitgave	1961
Uitgever	Bezige bij
Pagina's	163

Flaptekst

Het leven is verrukkulluk is het onweerstaanbare, bijna achteloos en tegelijk sierlijk opgeschreven verhaal over twee vrienden, Mees en Boeli, die het zestienjarige meisje Panda tegenkomen. Er wordt marihuana ('Marry-you-Anna') gerookt, de vrije liefde viert hoogtij en er wordt doelloos en zorgeloos door het park geslenterd. Niemand weet het luchtige en het vreugdevolle zo goed in woorden te vangen als Remco Campert. Zijn romandebuut uit 1961 werd een onmiddellijk succes en groeide uit tot een klassieker.

Eerste zin

'Het leven is verrukkulluk,' zei Panda.

Samenvatting

Ochtend

Mees en Boelie pikken een meisje genaamd Panda op in het park. Ze vinden haar allebei leuk, maar Panda trekt meer naar Mees toe. Wanneer ze ijsjes hebben gehaald en gegeten omdat Panda hierom vraagt, gaan ze naar een café. Kees, een oudere man, volgt hen en laat zich niet uit de weg slaan. Hij schuift aan bij het drinken van bier terwijl Panda even naar de wc gaat. Nadat ze tijdens het lopen wanneer ze weg gaan bij het hotel de oude man beroven van 200 gulden en hem bewusteloos slaan, vertrekken ze gedrieën naar het huis van Mees en Boelie. Hier praten ze even over hun musical totdat Mees zich herinnert dat Boelie een afspraak met Ernst-Jan heeft (hij probeerde daarvoor al van hem af te komen, maar deze afspraak is echt).

Middag

Boelie gaat naar zijn afspraak toe waarna Mees en Panda meteen het bed in duiken. Hierna vertelt Mees over zijn verleden. Boelie heeft een interview met Ernst-Jan over dichten en gaat daarna met hem mee naar huis, omdat er een voetbalwedstrijd is en Etta – de vrouw van Ernst-Jan – hier niets aan vindt (ze kennen elkaar al redelijk). Boelie gaat mee om haar te vermaken en erachter de komen wie de minnaar van haar zou kunnen zijn. Ernst-Jan gaat naar de voetbalwedstrijd luisteren met enkele vrienden, terwijl Boelie zijn vrouw probeert te versieren in de tuin. Etta neemt hem mee naar het huis van de burens, omdat ze hem wil laten zien wat een perfect leventje zij leiden: ze is hier jaloers om. Ze gaan bijna met elkaar naar bed als de burens thuiskomen omdat de vrouw denkt dat ze iets vergeten is.

Boelie verzint een smoes om er weg te komen en dit werkt. De grijsaard is intussen bijgekomen van de aanval door Panda, Mees en Boelie. Hij ontmoet Tjeerd, een jongen die het heeft zien gebeuren en vastberaden is het geld terug te halen. De man geeft hier uiteindelijk aan toe en Tjeerd neemt hem mee naar zijn tante, zodat zij kan helpen. Dan blijkt echter dat Rosa – Tjeerds tante – en Kees – de grijsaard – elkaar kennen van vroeger. Ze halen samen veel herinneringen op en na een tijdje voelt Tjeerd zich overbodig. Mees en Panda hebben intussen besloten om een feest te geven met de 200 gulden die zij hebben gestolen en gaan naar de drankzaak van Jens voor inkopen.

Avond

Wanneer het feest in de avond aan de gang is, komt Tjeerd aan de deur. Hij weet niet precies wat hij er doet, maar hij wordt meegenomen door een of andere dronken man. Etta maakt intussen ruzie met Ernst-Jan over het zogenaamde vreemdgaan, waarna Boelie haar mee naar zolder neemt. Panda is met Jens meegegaan om meer drank te halen, maar ze heeft geen zin meer en vraagt hem haar naar huis te brengen. Op het feest springt er een jongen vanuit het zolderraam naar beneden met een paraplu en dit wordt gezien door Mees: hij is voor het eerst in zijn leven echt gelukkig.

Motto

Zijn zingen, nijgen naar elkaar en kussen,
Geenszins om liefde, maar om de sublieme
Momenten en het sentiment daartussen.

- M. Nijhoff: Het Tuinfeest

Dit stukje illustreert waar de titel 'het leven is verrukkulluk' tevens voor staat: geniet van het leven door middel van onder andere vrijen, drinken en feesten.

Personages

Kees

De grijsaard die met Panda, Mees en Boelie meeloopt in het park naar het café. Als hij daarna ook mee wil naar de kamer van Mees en Boelie, wordt hij neergeslagen en beroofd door hen omdat hij hen irriteert. Als Tjeerd hem vindt en aanbiedt om te helpen, laat hij hem dit uiteindelijk doen na veel protest. Gelukkig brengt Tjeerd hem dan naar zijn tante Rosa, een oud klasgenoot van Kees.

Tjeerd

Een werkloze en seksueel gefrustreerde man. Hij wil Kees graag helpen, maar zodra hij hem naar Rosa brengt, voelt hij zich overbodig aangezien Rosa en Kees oude herinneringen opbrengen. Tjeerd gebruikt moeilijke woorden, waardoor hij veel ouder overkomt dan hij daadwerkelijk is. Dit komt ook doordat hij niet zo van het gefeest van zijn leeftijdsgenoten houdt.

Etta

Etta is getrouwd met Ernst-Jan, ondanks de waarschuwing van haar vader. Ze is nu ongelukkig en hierdoor gaat ze iedere zondag naar de burens die dan weg zijn. Zij hebben namelijk het perfecte leven in haar ogen. Omdat Ernst-Jan haar van overspel beschuldigd, gaat ze vreemd met Boelie.

Boelie

Boelie is een dichter en kamergenoot van Mees. Hij is een onzeker persoon, dit blijkt vooral uit het mompelen van hem

tijdens het praten met Panda, het interview met Ernst-Jan en de situatie met Etta. Hij maakt zichzelf amper verstaanbaar, alsof hij bang is om iets te zeggen.

Panda

Een brutaal meisje van 15 die wordt opgepikt in het park door Mees en Boelie. Ze heeft gelijk aandacht voor Mees en ze duikt dan ook met hem het bed in. Panda heeft veel relaties gehad en ze doet waar zij zin in heeft. Ze houdt van alcohol en seks. Ze is een vlak karakter, je komt niet echt veel over haar te weten. Alleen dat ze een rijke fantasie heeft.

Mees

Een pianist van 25 jaar die vroeger bij zijn moeder, grootmoeder en tweede vrouw van zijn vader heeft gewoond. Toen hij ouder werd, huurde hij een kamer aan het park samen met Boelie. Mees heeft een relatie gehad met een getrouwde vrouw en werkte vroeger bij Billy's Bar, maar dat is nu achter hem. Ondanks het verhaal over zijn verleden en de gedachten die je in de ik-persoon meekrijgt, blijft Mees een oppervlakkig personage.

Quotes

"Tja, ik bedoel... het is een moeilijke vraag... ik sta er nooit zo bij stil. Het wordt geschreven, dus het zal wel een plaats hebben... Ik... ummm... ja."

Bladzijde 45

"Ze zijn zo benijdenswaardig,' zei Etta. 'En ze weten het zelf niet.'"

Bladzijde 139

"Het ene ogenblik wil haar kwijtraken, het volgende slaat bij het idee alleen al de schrik me om het hart."

Bladzijde 120

"Het gewone dagelijkse leven is al fantastisch genoeg."

Bladzijde 21

"Er waren erbij van soldaten, tegen hun zin gemobiliseerd, die aan hun 1939e verloofdes dachten, bolwangige meisen die zich in wolkjes boven hun gekepede hoofd bevonden."

Bladzijde 18

"Ik sta bij de bushalte, koud, star, zonder tanen; ik zit in de bus, vooraan, kijk naar de tweede vrouw van mijn vader, die wegloopt, na even gezwaaid te hebben; ik luister naar het starten van de motor; ik denk aan niets, peuter met mijn vinger aan de letters op het spel; ik voel de brief, puntig en niet thuishorend, tegen mijn borst – als ik me een beetje vooroverbuig, schuift de brief omhoog en is boven mijn overhemd uit te zien."

Bladzijde 59

Thematiek

Zin van het bestaan / zin van het leven

De jonge mensen in het boek staan centraal die vinden dat zonder seks, drinken, feesten en misschien wat drugs het leven niet veel zou voorstellen. Hier komt de titel ook vandaan. De jongeren zijn namelijk teleurgesteld in het leven en

doen van alles om er wat van te maken, zoals hierboven benoemd. Helaas is dit uiteindelijk een desillusie. Echter, tegelijkertijd staan ze ook voor de keuze om iets maken van hun leven of dat ze kiezen voor de vrijheid. Deze keuzes zijn in de personages terug te zien. Zo is Panda een brutaal meisje dat gewoon doet waar zij zin in heeft, heeft Etta spijt van haar huwelijk en schaamt Tjeerd zich een beetje voor 'de jeugd van tegenwoordig'. Ze kiezen ieder hun eigen pad.

Motieven

Liefde

Er zijn en ontstaan veel relaties in dit boek. Zo hebben Mees en Panda een lichamelijke relatie, Etta en Ernst-Jan zijn getrouwd maar afstandelijk van elkaar waardoor Etta naar Boelie toe trekt en er een prille liefde ontstaat, en de volmaakte liefde tussen Rosa en Kees. In het motto komt de liefde ook naar voren, al is dit niet perse volmaakt.

Overspel

Ernst-Jan verdenkt Etta ervan een vriend te hebben en vraagt Boelie om dit uit te zoeken. Na een ruzie met Ernst-Jan, pleegt ze juist overspel met Boelie. Dit doet ze omdat ze ongelukkig is.

Seks

De daad is belangrijk voor de jonge mensen in het boek. Dit blijkt wel uit de intenties van Mees als hij Panda samen met Boelie uit het park oppikt en later inderdaad met haar in bed belandt. Het is ook een coping mechanisme voor hem, aangezien hij tijdens de scène in bed over zijn verleden begint. Een coping mechanisme is de manier waarop iemand omgaat met problemen.

Motto

Zijn zingen, nijgen naar elkaar en kussen,
Geenszins om liefde, maar om de sublieme
Momenten en het sentiment daartussen.

- M. Nijhoff: Het Tuinfeest

Dit stukje illustreert waar de titel 'het leven is verrukkulluk' tevens voor staat: geniet van het leven door middel van onder andere vrijen, drinken en feesten.

Trivia

Het personage Kees (de grijsaard) komt voort uit het boek Kees de Jongen van Theo Thijssen.

In november 2011 is het boek voor de dertigste keer gedrukt voor de jaarlijkse campagne Nederland Leest.

Titelverklaring

'Het leven is verrukkulluk' straalt uit dat het leven geweldig is. De boodschap is: geniet van het leven! Wat betekent het in dit boek? Flirten, drinken, stelen, vrijen en meer. Dit is de kreet waarnaar Panda, Mees en Boellie naar leven, maar vooral Panda: brutaal en overal voor in. Zij opent het boek dan ook met deze zin.

Echter, de kreet is ook een teken van wanhoop. De jongeren willen graag op die manier leven en vooral dit aan andere mensen laten weten, maar eigenlijk zijn ze helemaal niet gelukkig. Dit blijkt ook wel uit de opbouw van het boek: in de eerste hoofdstukken is alles mooi en geweldig, maar daarna ga je iets dieper in op de achtergronden en levens van de personages. Het blijkt ineens allemaal niet zo mooi te zijn. De titel straalt een bepaalde gelukkigheid uit. Zoals hiervoor beschreven, blijkt dit al snel een beetje tegen te vallen naarmate je verder leest in het boek.

Structuur & perspectief

Het boek bestaat uit 17 hoofdstukken die geen naam hebben. De eerste hoofdstukken zijn erg vrolijk, de titel lijkt hier het meeste tot uiting te komen in de positieve zin. Dan lijkt het alsof de sfeer omslaat, want het leven lijkt ineens niet meer zo perfect voor degenen die wij volgen. De enigen die echt geluk vinden in het verhaal zijn dan Kees en Rosa, maar ook Mees op het einde.

Het perspectief in het verhaal wijzigt constant per hoofdstuk. Het ene moment kijk je mee met Mees, maar het volgende ineens met Boelie of Etta. Ook Kees en Tjeerd doen hun intrede in het verhaal. Dit kan verwarrend zijn, net als de wijziging van hij/zij-perspectief naar ik-persoon en terug. Er lijkt niet echt één stijl gebruikt te zijn in dit opzicht, want ook het beschrijven van situaties en de dialogen zijn altijd hetzelfde vormgegeven. Bij de ik-persoon kijk je slechts met één iemand mee, maar bij de hoofdstukken die vanuit de schrijver zijn geschreven, lijkt je met meer personages mee te kunnen kijken in hetzelfde hoofdstuk.

Decor

Naar aanleiding van het taalgebruik, zie 'stijl', en de manier waarop de levens van de verschillende personages worden beschreven, blijkt dat het verhaal zich afspeelt in de jaren '50. Er wordt namelijk een leven geschetst dat bestaat uit drinken, feesten en seks. Maar ook muziek en dichten spelen er een belangrijke rol in. Het boek is tevens iets na de jaren '50 gepubliceerd. Naar aanleiding van het thema en de stijl, lijkt het alsof het verhaal zowel oud als actueel is.

In de 163 pagina's wordt het leven van één dag beschreven van verschillende personages (zie 'personages' en 'perspectief'), namelijk een zondag. Hoofdstuk 1 tot en met 5 zijn 's ochtends, hoofdstuk 6 tot en met 16 spelen zich 's middags af en daarna hoofdstuk 17 nog in de avond. Het verhaal verloopt in principe chronologisch, het wordt namelijk steeds later. Echter, er komen wel flashbacks in voor: zo lees je een stukje over de jeugd van Mees en over de beslissing van Etta om te trouwen met Ernst-Jan.

Het verhaal speelt zich af in de stad Amsterdam. De plekken waar het verhaal zich afspeelt zijn: het park, een café, het huis van verschillende personages (Mees en Boellie, Ernst-Jan en Etta plus die van hun burens), de drankwinkel van Jens.

Stijl

Het boek is opgebouwd uit een stijl met situaties die uitvoerig beschreven worden. Een voorbeeld hiervan: "Ik sta bij de bushalte, koud, star, zonder tranen; ik zit in de bus, vooraan, kijk naar de tweede vrouw van mijn vader, die wegloopt, na even gezwaaid te hebben; ik luister naar het starten van de motor; ik denk aan niets, peuter met mijn vinger aan de letters op het spel; ik voel de brief, puntig en niet thuishorend, tegen mijn borst – als ik me een beetje vooroverbuig, schuift de brief omhoog en is boven mijn overhemd uit te zien." Daarbij wordt er veel beschreven in lange zinnen, zoals in dit stukje te zien is. Er wordt veel gewerkt met komma's en punt komma's, maar ook streepjes. Het verhaal wordt afgewisseld met een uitvoerende beschrijving van de situatie naar dialogen.

Er worden Engelse woorden gebruikt, maar ze zijn opgeschreven zoals ze worden uitgesproken ('disgusted' en 'trubbels'). Dit gebeurt niet alleen met Engelse woorden, maar ook met Nederlandse: 'kloe', 'roggullun' en 'stierieliezeren'. Tevens worden er woorden aan elkaar geplakt zoals je ze ook uitspreekt: 'nijslollie'. Dit wordt ook wel omschreven als plat taalgebruik. Verder komen er ook ouderwetse woorden in voor, zoals 'den', 'Holland' en 'der'. Eén van de personages, Tjeerd, gooit er ook wat moeilijke woorden bij in om vooral interessant te doen, terwijl hij ook nog maar een puber is. Het is een combinatie tussen oud en modern taalgebruik.

Slotzin

Een gevoel van geluk, zo hevig als hij het nog nooit had gekend, stroomde door hem heen en verzoende hem met bijna alles.

Beoordeling

Hoewel ik van boeken met betekenis houd en ik zeker de betekenis van de titel en dergelijke kan waarderen, merk ik dat ik dit soort boeken minder leuk vind om te lezen. Drama, science fiction, romantiek (maar niet op de manier waarop hij wordt geuit in dit boek) en fantasie zijn meer mijn genres. Iets wat ik wel mooi vind in dit boek, is de manier waarop het is geschreven. De beschrijvende zinnen zijn iets waar ik nog wel iets van kan leren. Ergens vind ik de manier waarop woorden worden omgevormd ook wel grappig, maar ik zou het zelf niet kunnen gebruiken. Daarvoor ben ik iets te veel op taal gesteld. Ik ben overigens niet echt nieuwsgierig naar wat er na het boek gebeurt met de personages. Daarvoor was het verhaal naar mijn mening te oppervlakkig: ik kon me er niet genoeg in verdiepen.

Recensies

"Aan de ene kant is dit boek van 50 jaar geleden verassend actueel."

<http://deleesfabriek.nl/2...rkkuluk/>

"Die hippe jongens en meisjes lijken alles te hebben, maar wat Campert op meesterlijke wijze laat zien is dat ze een façade opbouwen, om een haast wanhopige leegte heen."

<http://www.8weekly.nl/art...emoed.html>